

stenské označení, není právem na jméně, nýbrž jsou to absolutní práva ku známce, duševnímu a j. dílu, obch. neb živnost. označení a nemají případně s jménem oprávněného co činiti. Právo listovního tajemství jest jen výronem a tudíž jen částí práva osobní svobody. Právy osobnosti vyrozumívají původci obč. zák., jak z §. 15., 1459. a 1481. obč. zák. nepochybně na jevo jde, jisté osobní poměry a vlastnosti, vypočtené blíže v §§ 16.—43. obč. zák., jež mají sice vliv na způsobilost k právům neb právním činům, jež však za subjektivní práva ve vlastním, pravém toho slova sm. pokládati nelze. V §. 1293. obč. zák. uvádí se vedle újmy na osobě (integrita, svoboda, čest [§ 1325.—1330. obč. zák.]) a na jmění, ještě újma na právech. Těmito právy nelze rozuměti zase jen osobní integritu, svobodu a čest, neboť pak by to byla zbytečná tantologie, nýbrž dlužno výrazem tím rozuměti všechna ostatní práva mimo majetková a možno a nutno arciť subsumovati pod výraz ten i práva imateriální.

Podobný rozpor názorů může se vyskytnouti při otázce, mají-li ustanovení hlavy třicáté význam defensivní. — Význam takový sice má; ale nikoliv výlučně a v první řadě. Ochrana právních statků jest účelem platného práva vůbec, ano právo samo považuje se za takovou ochranu (Sternberg: Einführung in die Rechtswissenschaft; 2. vyd. str. 14.) a nebylo by tedy třeba to zdůrazňovati v kapitole o náhradu škody zvlášť. Přes to, že redaktoři ustanovení ta takto teoreticky podložili, nutno přec pro rak. právo tvrditi, že předpisy ty zakazují jakékoliv zaviněné vsažení do cizí právní sféry a že jest první zásadou zaviněné škody nezpůsobovati. Veškerá pozornost zákona jest obrácena k osobě škůdcově; zásadně jen má-li tento na poškození viny, smí poškozený náhradu žádati, dle stupně viny řídí se rozsah náhrady a pod. Šlo-li by jen o právo na náhradu (resp. o »právo, svoje vlastnictví a svoje práva udržeti a obrániti«), pak by právě byla v zákoně uplatněna zásada ručení za způsobení, proti čemuž se autor v kapitole IV. tak rozhodně opírá, potíraje názory Pfaffův a Mauczkův. Dovolávati se rázu defensivnosti za účelem správných jinak dedukcí na str. 121. netřeba. Z charakteru defensivnosti by pak právě plynul pravý opak!

Podobných rozporů v názorech autora a čtenáře našlo by se více (na př. dlužno-li ve všech případech, kde nejde o culpa levis, hraditi škodu nehmotnou a j. a j.), ale dle povahy látky, v knize projednané to není jinak ani možno, a nemůže to zkaliti velmi dobrý dojem, jež po přečtení celého spisu máme.

Těšíme se upřímně na další řady úvah. Jen aby přišly brzo!

Skřípský.

Zprávy spolkové.

Ze spolkové knihovny. Po dobu soudních prázdnin jest knihovna naše uzavřena.